

Matth. 5. kedgy-elattol, ha tulajdon a' jobb kezed, *szemed* az az, oly
29. 30. kedves, szerelmeles, és oly igen szivedhez ragadott csat-
lodott marhád léfzen-is az. De azt-is meg-lásd, hogy ál-
hataros-is, sőt idővel mind jobb jobb erőt vévő legyen.
az a' te Christushoz buzult szerelmed, mint a' jó jelenlé-
Matth. 13. gő *pulsus*, verdeklés. *Ac*ac ideigbivő, ha nem, *töm*
v. 6. mint zöldellenek-is, s' mely nagy reméniséget ígérnek-is ma-
gok felől; de végre ugyan *ki-száradnac*.

Misodszor, Probáld-meg, az Isten igéjéhez-is, micsó-
dás vonódást találj lelkedben.. Mert a' hit *hallásból* va-
gyon, azt mondgya. szent Pál, *Rom. 10. v. 17*; az-is az ő
igaz eledle, mely által tápláldod. Valamint azért a'
szoptatos gyermeknek, csac mutatja-isa' Dajka a' csecset,
annyira fel-indul ahoz az ő kívánsága, hogy meg bete-
gedné ha mindgyárt azt nem kaphatná. Illyen indultuak-
nac mondgya szent Péter. s' hagyja lenni az igaz hiveket:
1. Pet. 2. 2. *Mint a' mostan születetett gyermekek, az Isten beszédének a-
maz tiszta tejét kívánjátok, hogy ennek általa nevedkedjete. A'
ki csac véli hogy hiti vagyon, s' nincs, idegen annac szí-
ve az Igétől, kivált-képpen midőn az hathatosán sza-
battatic, illetetic ő rejá, a' mint Herodesre, Marc. 6. 18.*

Ez kettőből, végére mehetczalkalmasént, ha kicsiny
hited igaz jó hité, nemé? Fel-találván hogy jó, vala-
mint ez nagy hibádban magadnac ne tessél; hanem meg-
szánván bánván. félszegségedet, sies Isten. kegyelme
szerént fel-épülni, a' fellyebb meg-értett uton és mo-
don: áhíthatosán reménkedvén Istenne a' Ta-
nétványokkal: *Uram! neveld-meg az én bi-
remet! Amen! Amen!*

IGAZAK SORSA

c' világon.

Mellyet

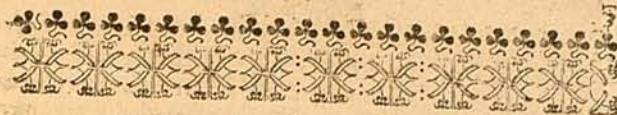
A' TEKENTETES ES NAGYSA-
GOS BOCSKAI ISTVAN Uram, KI-
RALY Urunk ő Felsége belső Tanácsa, és Zem-
plén Vár-megyének főispánja, szerelmes
Hűtős-Társának;

Néhai Tekéntetes és Nagyságos LONYAI
SUSANNA Asszonyomnak, leg-utolsóbb tisz-
téségének meg-adásában pradicállot, a' Temetési-
nek helyén, ugy-minta Szereda-hellyi Egy-ház-
ban, az utolsó Hónac, vagy November-
nek 12-dik napján 1656-ben,

MEDGYESI PÁL.

Nyomtatott Sáros Patakon 1657-ben.

K E Z D Ő - B E S Z E D.

TEkéntetes és Méltóságos szent Gyülekezett, Chri- ^{1. Petr. 1.}
 stus drágaköves Vérének, az Atya Istennél kedves és sze- ^{19.}
 relmetes Árra; immár Isten. segítségéből, ez Ur-
 ban ki-múlt néhai Tekintetes és Nagyságos LONYAI
 S. U S A N N A Alszyonyomnac; Tekéntetes és Nagysá-
 gos Bocskai István Uram Ő Nagysága, K I R A L Y Urunc
 Ő Felsége belső tanácsánac, és Zemplén-Vármegyénec
 fő Ispánjánac, szerelmes házastársánac Testével a Sirhoz,
 az öröcké. való házhoz érkeztetec. A' meg-hűlt's' meg hide- ^{Eccl. 12. 7.}
 gedett szegén' Tetemec már egyebet nem várnánac, hanē
 csak az egy el-takarétást, az Ő annyoknac a' földnec ke-
 belében, jövődő boldog fel-támadásnac reménysége alát.
 De az ti várakozástoc, épületetec, és az jelen lévő Ur nap-
 ja Tanétást kíván. Melyre kérjünc mennyei segítséget.

Hatalmas erőss Ur Isten, kinck ugy-mint élet és halál U-
 ránac, ez mindkettőnec kulesa kezédben vagyon, mi szegény ^{Apoc. 1.}
 poroc és hamvac, a' földig magunkat te előtted meg-hajtván, ^{18.}
 lelki töredelmességgel emlekezünc régi pártolkodá- ^{Gen. 18.}
 sunkrol, kik egy kis nyálánságért, Első Szülcinben az ör- ^{27.}
 dőgi csalárdság miat te tölled el-szakadván, mindnyájan
 halálra sententiáztatánc: és immár az ulta a' halál uralko-
 dic még azokon is, kik az Ádám esetinec hasonlatossága szerént ^{Rom. 5. 14}
 nem vétkeztenec. Kérünc, amaz tökéletes bűn tisztető
 Aldozatnac, az Ur Jesus Christus halálánac hathatós ér-
 demességével, mind eredet, s' mind penig cselekedet-bé-
 li minden rút bűneinknec, légy irgalmas, kegyelmes, és

Igazak sorsa.

4
a' te jo lelked által bennünket úgy bíri, ugy igazgats, hogy
értvén s keservevén érezvén mely mulandó világi éle-
tűnc, és ez sok nyomorúságoc alá vetett *tesztünknek sátorá-*
lár-háza ma holnap fejűnc felől le-vonattat s nyakunk-
ban szakad; jó idején bőles és csesz sziveket öltözzünk
12. fel a' te kegyelmed által, *tudjuc számlálni a' mi napinkat:*
hogy mikor a' mi ki-költözésünknek is ideje el-érkezik
(mely az oráját sem tudjuc mely hamar meg-létezen) halá-
lunc nekünk ne halál, hanem *az igazaknak földi sok gonosz-*
*szi*kból való ki-szabadulás, és az örök idvelességre által-me-
netellegyen! Amen! Amen!

PSAL. XXXIV. V.XX.

az Sídó igék szerént.

Sok gonoszfszi az igaznak; de mind azokból
meg-szabadítja őtet a' Jehova.

2. Sam. 21
7. 10.

Ez a' Soltárt Szent David, *mikor,* és mi-
némő alkalmatossággal írta legyen, meg va-
gyon az Soltárnak kezdetiben, mely így va-
gyon, az 1. v. ben: *Davidénke, mikor el-változ-*
tata az ő szinét Abimelech előtt; ki ki-űzte őtet, és
elmene. Tudjuk a' Sam. 1. kőn. 21. részéből e' dolognak hi-
storiáját. David egykor a' Saul dühösége előtt futván, sza-
lad a' Philisteusok közzé, Gáth Városának fejedelméhez,
chez az Abimelechez, ki ott Samuelnél *Achis*nek neve-
zetik, mely tulajdon neveis vala annak; az Abimelech nev
penig köz név vala, annak a' Helynek több Királyival,
mint az Egyiptus Királyi mind Pharahoknak hivattatta-
nak, a szerént a' miképpen mais a' Sveciai Királyok *Gusta-*
*us*oknak, vezetéek neven. Ez Achis Királyhoz szaladván,
mon-

Igazak sorsa.

5
szondom, David, az Udvari Szolgák ottan meg-csínérik
őtet a' Királynak bé mondják, hogy a' volna a' David a'
Philisteusoknak ama' hires nagy ellenségek. Meg értvén
ezt a' David, felette igen meg-rettén; nem találja hirtelen
szabadulásának egyéb modgyát, hanem bolondá teszi ma-
gát: mellyet látván az *Achis*, ki üzeti őtet előlle, s őis dol-
gára mégyen. Mely csudálatos nagy meg-szabadítását vé-
vén Istennek fakad ki ez gyönyörűséges Hálá adó Soltár-
ra: kiben magasztallja Istennek, az ő tisztelő, az ártatlan, a' Soltár-
s minden bizodalmakat ő benne helyhezteső Hivelihez-
való jó voltát: kiket, midőn nagy szükségben s-szorulá-
ban lévén hozzá kiáltanak, meg-halgar, és csudálatosan
meg-szabadít, mint őtet is mostan: a' gonoszokkal penig,
igazságos kemény ítéleti szerént cselekedzik.

Három az Soltárnak Rése. 1. Magát és egyéb Isten-
félőket az Isten nevének dicőítésére, és magasztalására in-
dét v. 2. 3. 4. 2. Okár mondja honnan és miért indult
ő fel az Istennek magasztalására, az 4. 5. 6. 7. 8. dik v-sek-
ben. 3. Int minden Hivelt az Istenben-való bizoda-
lomra, és az ő féltelmére; melyre erősi indító okokat is
ad ki, mellyeket vélsen rész szerént Istennek az ővéihez
való jó voltából, rész szerént az Istenlenség ellen-való
igaz és kemény ítéletiből.

Ez mi fel-vött leczkénk az harmadik avagy utolsó Ré-
sre tartozik: melyben és az a' tájon lévő versekben is, ugy-
mint a' nyolcz utolsóban elejit veszi egy ellenverésnek.
Midőn az Istenfélőknek annyi sok jót ígért volna David,
Isten nevében, nevezet szerént, a' 11. dik 13. dik v-sekben,
hogy *semmi jó nélkül nem szűkölködnek, jó napokat látnak;* ezec
ellen valaki ezt gőrdéthette lobbanthatta volna elő: Ha
lám az Isten tisztelőknec vagyon e' világon leg-több igyec

Igazak forsa.

bajoc, nyomorúságoc; ellenben az kie ő velle nem gondolnac leg szerentsésbek. Meg felele a' Királyi Prophéta: s meg engedi, hogy úgy légyen; de azt mondja, hogy az Hivéknek a' háborúságokban is jó lelki csméretetek legyen, mely *szűnetlen lakadalom*, szabad menetelec vagyon Istenhez, részesek az ő kegyelmében: ennekokáért ísmi veszedelemben el nem hagyja őket, hanem végtére is ki szabadittja. *Soc gonoszszí az igaznac; de mind azokból ki szabadittja őtet a' Jehova.*

Két felé hasádnak ezek az igék. Az 1. igen keferő jóvendülés, s olyan mint az Izraelnek a' mélységes tengerben bé szállása: *Soc gonoszszí az igaznac.* A 2. gyönyörűsége édes hir a' Canahán földéről, mely olyan már, mint azon népnek ki jutása a' mélységekből, száraz lábbal: *de mind azokból ki szabadittja őtet a' Jehova.*

Az Elsőben (melyről is rendelttem derekasban szollani) Háromra figyelmezzünk: 1. ez szóra, *Igaznac*: 2. e' nép gonoszszí s-hogy igaznac gonoszszí. 3. hogy *soc gonoszszí*. Ami az 1. úgy mint ez szót, *Igaznac*, illeti, az a' kérdés: mi esoda *Igazat* ért, s vagyoné inkább *Igaz*, holot az Isten lelke az Irásban nyilvánossággal bűn alá rekeszt mindeneket:

Rom. 11. 2. honnan David azonkéri Istent, *ne pereljen velle szolgájával, mert egy igaz sem találtatik ő előtt az élők közzől.* Szent Pál a' Romaiaknac a' 14. dic Soltárból azt jelenti hogy:

Rom. 3. 12. *Nincsen esac egy igaz is. Nincsen a' ki tudna és meg-kerefné az Istent. Mindnyájan el hajlottak, haszontalanokká lőtenec, nincsen a' kijót cselekednek, nincsen esac egy is?* Felelet. Az Irásban az Igazság, vagy az ügye, midőn valakinek igaz ügye lévén valamely állapotban, arról az, igaznac, ártatlannak mondatik; vagy a' Személye. Melly is vagy tökéletes, vagy esac el-kezdődött, minémő a' Hivéké ez életben, mely nem vég-

Igazak forsa.

végben-ment; hanem rész szerent való s-nevekedő, míg az-is tellyes tökéletességet ér mely nem ez hanem a' más életben leszen meg. A' Személye tökéletes igazsága vagy Törvénye mondatik, vagy Evangeliuminac: avagy világosban: ez az Személyi Igazság, vagy az, melyet valaki az egész Törvénye minden hiba és esac leg kisebb fogyatkozás nélkül magafzemellyében, tulajdon maga tehetségével való bé töltésével kereset magánac. Illyen igazság vala Első Szüléinkben az élet előtt, s-ma-is a' Szent Angyalokban, s-Christus Urunkban embersége szerent, *kibűnt nem tött, és családás nem találtatik az ő szájában,* a' 1. Pet. 2. 22. mint Szent Péter szoll. E' féle igazságú igazat ért a' Szent Lelec, az oda fel bé-hozott helyekben, hogy nem találta az egész földön az emberc közzől. *Mert mindenec vét.* Rom. 3. 23. *keztenec, és az Isten dicsőségétől el-maradtac: annakokáért a' törvénye cselekedetiből egy testis nem igazul meg Istennec előtt,* azt állattya Szent Pál. Vagy az Személyi tökéletes igazság, az, mely az-is, áll ugyan a' Törvénye pontról pontra való tellyes és tökéletes bé-töltésében, de nem maga hanem kezes által, ki az Ur Jesus Christus: mely törvény bé-töltést s-a' béli igazságot, az Isten szintén oly valósággal tulajdonét hit által a' meg-igazult hívő bűnőincc, mint ha mind az töltötté volna bé tökéletesen a' Törvényt, s-a' fizetet lakolt volna a' Törvény által hágásért: melyben is áll a' Christus érettűnc-váló kezesége. Azt mondja Szent Pál a' Galatiaiknac, hogy minc utánna a' tellyes idő el-jött ki bocsátta Isten az ő fiát, ki Afzszonyi-állatról lőtt, ki törvény alá adta magát. *Hogy azokat, a' kie a' törvény alát valánac, meg-váltaná, hogy fogadott fiúságot vennénec.* Ez a' Christus Törvény alá való maga adása, teszi az ő tökéletes törvény bé-töltését, és annak a' meg-igazétando bűnől való

hágá-

Igazak forsa.

hágásáért lőtt meg, lakolást: mellyekkel nekic örök igazságot és idvességet érdemlet. Mint reszesüllyön pedig ebben a bűnös, hogy Isten előt ez által meg-igazúljon; világosan jelenti szent Pál Rom. 3. v 24, 25: *Meg-igazalúnc ingyen, Isten kegyelméből a' Iesus Christusban lőtt valtságna által, kit Isten rendelt engesztelő áldozatúl, az ő véreben való hitnec általa, az elébbi bűnöknek meg-bocsátásában való igazságnac meg-mutatására.* Ismét, c. 4. v. 5: *Annac a' kinem munkálkodic hanem hiszen abban, a' ki meg-igazétja a' hitetlen embert, tulajdonéttatic az hit igazság gyanánt.* Ezekből világosan ki-teccic, hogy Isten a' Meg igazétásban hitelent igazét meg-tulajdonétás által: nem munkából vagy cselekedetből, hanem *ingyen kegyelemből, az ő véreben való hitnec általa:* és hogy az az igazság, a' bűnöknek meg-bocsátásában áll, s' nyilatkozik ki.

Nincsen azért az emberek között e' földön; igaz; s' vagy-on-is. Nincsen maga cselekedetiből, vagy maga Törvény bétőlése által tökéletes igaz; de vagy-on elsőben világi ügyekben sok igaz, de e'féle igazról itt szó nincsen; vagy-on ennek-felette, másodszor Christus igazságával hit által meg-igazult igaz; és harmadszor el-kezdett szent és igazságos életbéli igaz-is, minémővec minden igaz hivec. Ez a' mi Leczkénkben lévő Igaz-is illyen: ki noha közelebb, az valóságos szent életre, és abban a' fegyhetetlenné jó igyekezetre nézve mondatic igaznac; de ama' felsővel való tekintettel: mivel termő fája s' kút feje az a' Christusban való meg-igazulás, ez utolsónac: mely a' nélkül csak merő hypocritaság, s' fényes vétec.

2. Kérhetni azt-is itt erről az Igazról, miért hogy így egyes számban, s' nem többedesben ecképpen: *Igazak-nac*, emlétteric ez: talán csak egy valamely nagy Szentet, miné-

Igazak forsa.

minémő vala Ijob, vagy magát érti rajta? Méltó ezt megtudakoznunc, mivel az Istennek bölcs lelke, semmit bizonyos, bölcs, s' nekünk hasznos oka nélkül az ő szent Igéjében le nem tőtt. Ennec azért okai, a' Sidó szolláfnac szokása kivől, ezek lehetnec: *Elsőben* hogy meg-tudgyuc mely könnyen visel Isten gondot. Valamint *egy nap Istenec* 2 Pet. 3. 8. *olyan mint ezer nap, és viszont, ezer nap mint egy nap.* Péter Apostol szolláfként: a' szerént, a' soc teméntelen tizszáz ezer Igazac, szintén annyi neki, mint egy: olly könnyű ő szent Felségénec az sokra gondot viselni, mintha csak egy volna; és ugy az egyre mint a' sokra. Ebben a' nagy erőfundamentumban vetette vala meg hitet Jonathan, mikor, egy fegyver hordozó Inafsával a' Philistausoknak nagy roppant Táborokra ütne: *Nem akadály, nem nehez a'* 1 Sam. 14. *Jehovánac, soc vagy kevés által meg szabaderani.* Másodszor, 7. *meit az ő Gondviselése nem csak közönséges, hanem kiváltsképpen való-is.* Az Igazakra nem csak közönséggel vigyáz: s' vizsgálja, tudja, s' intézi állapotjokat, hanem egyen-egyen-is, külön külön ő forgatja dolgokat. Hallyad a' Dávid szép szavát e'felől: *Az én* (az én, azt mondja nem Pál 1. 5. 9. csak közönséggel az igazakat) *az én bujdosásimnak számár jól tudod: az én könyhullatásimat, a' te tömlődben rakad, avagy nem tudnád azoknac számár?* Azt mondja vala Idvezítőnc a' Tanítványoknak, hogy nékic egyen egyen, még fejenec haj szálai-ú, mind számán vannak. Harmadszor, hogy eszében vegye minden Istenfélő, hogy a' nyomorúságoc e' világon nem csak közönséggel forloc az Igazaknac, hanem egyen egyen, ényim, tied, amazé &c. Azt adja tudnunc Szent Pál 1. Tim. 3. 12. hogy *Mindenec valakic szentül, kegyessen akarnac élni a' Christus Jesusban, áldozést fognac szentvenni.* Sjd. 12. 8. *A dorgálásban minden fiaknac részec va-*

gond: Azért mindenikünk úgy vegye, várja magára a' próbákat, úgy viselje tőrje mint ha csak magára tartoznának azok.

2. Az Igaznak Gonoszszí. A' Gonosz kétképpen olyan: vagy *magában*; vagy a' *mi érzésünkre* nézve. *Theologic*, szent. Iráti Tudomány szerént ez így fejeztetett ki: Az Gonosz vagy *bűnnec*, vagy *bűntetési* nec gonoszíza: *Ethice*, az Erkölcös Tudományában így: A' Gonosz vagy *rusnya*, vagy *szomorú* gonosz. Itt az *Igaznak Gonoszszí* nem magokban, hanem a' *mi érzésünkre* nézve neveztetnek úgy: nem bűnnec, nem rusnya; hanem *bűntetési* nec gonoszízi azok; az nyomorúságok és szomorú gonoszoc. Egy ízóvala' minden féle, azaz, testi lelki és mindea nével nevezhetendő próbák, kereszti viselés, értetternec, valamelyec valaha keresztyén Isten félt emberen szoktat forogni; mint ez, az egész Soltárnac mind alkalmaságából, céljából és alkalmánjából (mellyekről már értettünk) meg-teszic.

3. Sok Gonoszízi. Sokak bizonnal, mind *közönséges természetekben*, vagy *állapotjokban*; s' mind megkülönböztetett nemeiben; és a' menyiben egyik emberen is másikon is szoktat forogni, *meg-határozás képpen*. Mert nem csak *Testiek*, hanem *lelkiek* is azok. A' *lelkiek*, minéművec, a' lelki kísértetec, és a' keserves fok bűnőc: mellyec noha csak *játekok* a' hitetleneknek, de oh mely nagy lelki keferőség s' törődés a' hiveknek, úgy hogy fokszor halál által is kívánának meg-szabadulni azoktól! Jussón észünkben itt a' vagy csaka' szent Pál ama' keserves sohajtráfa: *Oh én nyavalyás ember! kitsoda szabadat meg-engemet ez halálnac testéből?*

A' *Testiek*, mellyec ez életbéli nyomorúságoc, s' a' rettenetes minden féle halál. A' nyomorúságoc menyit fok számtalan féléc! Leg-először is csak az egy nyomorult

Elérünk

Életünket, magunc sem tudnók ki-beszélni, a' melly sokak ostromolják, mint a' fok szörnyű félelmek, rettegések, szerencsétlenségek, veszélyec, szomorú esetec, történetec, reánk törések, fenekedések nagy romlásunkra meg-vetett hálóc; s' több számtalanoc! Változando kis *Egészség* nél, hadakoznac a' fok külömb-külobb némű nyavalyác, betegségek: jo *Hírünk nevéncellen*, a' mérges nyelvec, szolalóc, rágalmaságoc és gyalázatoc. *Szerelmefinkhez való Indulatunkban*, azoknac szüntelen féltés, rajtok- való fok keferések, siralmac miat lelkünkben fokszor ugyan megfojlodunc. *Javainkban* a' fok kár-vallásoc eméltetnek meg, s' fogyatnak-el: s' egyéb mindenünkben is mind e képpen vagyon dolgunc. Sokak az *Igaz gonoszszí* a' Nyomorúságoc, fokac *ágaira* bogaira nézve is, mellyeket ha számlálni akarnék, egész *Theologiat* minden oázlái szerént, mind a' *Philosophiát* az orvoslái Tudományát, a' fok *Decretumokat* s' többeket fel-kellene forgatnom s' elő-hoznom: mely nem egy órát, egy napot, de éltendőket, kívánna. Mert csak a' *lelki* próbák és kísértetec; annac felette az iszonyu fok vétkec, s' azokon való törődések, s' lelki szorongatásoc, számmal hajunc szálait felyül haladják. Csak ama' két bűnnec Dávid menyit bűvát s' gyötrelmit vallá lelkében! a' kétségben eséssel kezdet miattoc meg-küzdeni, mint az 51-dik Soltárból, ha valoban meg-fontoljuc meg-teszic. Szent Pált amaz *testében ragadott egy-hegyes őstón*, menyit faggatá!

A' *Testieket* illetni sem mérem, el-iszonyodván a' *foka* ságoztól. Jo *hírünkben nevéncellen*, valahány képpen, s' menyiszer, és a' menyiktől moeskoltattat ember, mind annyi a' *Gonosz* az ellen. *Szerelmefinkhez való Indulat* ellen is, valamenyi képpen tudunc természet szerént testünkön

B 2

vérvun-

2. Cor. 12.
7, 8, 9.

Igazak sorsa.

vértünkön, Jo akarainkon Barátinkon, nyomorult Felebarárinkon, a' Joseph romlásán szánakodni, s' szorgalmatofkodniazoc felől; mind annyi a' Gonosz. Javainc s' jószáginc ellen, a' menyit féléc az Istennec áldási rajtunc, s' menyiszer valóc, mind annyi s' sockal többek is a' Gonoszoc. Egészségünk nec Ellenségi annyi sok, a' menyic a' nagy és apobb tagoc, s' azoknac minden részecskéji bennűnc. De ha csak annyi volnának: holott ugyan azon egy tagocska s' rész, menyit sok féle nyavalyác veszélyec alá vagyontetvén! Magoc az Orvos Doctoroc, nem értic mind annyi sérénységgel, s' olly sok száz esztendőc alatt való vizsgálódóc, próbajoc után-is, hány féléc a' nyavalyác, menyic mind őszvésséggel, s' mind micsoda; de kiváltképpen hányszor jönne rejanc. Csak az egy Hideglelés nec menyit sok a' Neme! Az Elet ellen, oh nagy Isten, menyit féléclem retteget, bánkodás, veszély, Ellenségtől, alattomban valotol és nyiván valotul, még barátinktól is sokszor, az Oktalan állatoktól, Vadaktól madaraktól! Iőt csak egy férgeske is, egy darás, méh, pók, &c. el-fogyathatja, Isten recánec bocsátván szegény életünket: a' kötés a' gerendából, egy kővecske a' rakásból, ottan agyon verhet, a' mint megcsétt sokakon. Előbb el-hagyna engem a' nap, hogy nem mint ebben csak menyire is elő mehetne. Midőn valahol valamely nagy Oriásnac, vagy egyéb Allatnac fel-függeztett tetemét, vagy igazán ki-írott képét látjuc; mindjárt hozzá vetűnc s' meg-ítéljuc minémű oktan nagy lehetet maga az egész Allat, vagy ember, ahoz a' tetemhez képest; ha szintén őnnön magokat nem láttuc is. Az egy 2. Cor. 11. szent Pál veszélyit azért, a' mint maga Laistromban vőtte, 1. 23. &c. csak igen summáson, ez okon im elődben támasztom, meg-aránzhadd az egy emberhez képest, a' több sok millió igazak-

Igazak sorsa.

Igazaknac, kik világ kezdetitől fogva e' koráig voltak, s' lesz nec világ végezetig Gonolizti, mely temételen megszámlálhatatlan sokac! Ez az Apostol nyomoruságinc Laistroma, 2. Cor. 11. Bőséges fáradságoc, sok sebek, nehézsővés, gyakoralos veszedelmec. Sidóktól őt izben való meg-csapatás, háromszori meg-veszszőzés, egy széri meg-kövezés, három uttal való tengerben merülés, hajótörés miat, éjel nappal a' mélységben létel. Sokszori veszedelmes utazások, félelmes veszélyec folyó vizeken, latroc miat, a' maga saját nemzecsége miat, pogányoc miat: városokon, pusztákon, tengeren, hamis atyafiac között. Nyughatatlanság, nyomoruság, vigyázás, éhezés kop-lalás, szomjuhozás, gyakoral bűjtölés, fáras dedergés, ruhátatlanság: am a' minden nap ellene támadó, ki-vől belől való szorongattatás, busongás az Ecclesiác miat. Ez a' rövideden.

Mind ezekből láthatjuc s' meg-tanulhatjuc, Nem Tanuság! hogy az Istennec Szerelmessé is ki-fogattattanac volna, a' temételen sok lelki testi bántódásoc vag y próbác alól; de inkább ha kik, őket terhelte nec leg bővebben ezekkel.

Mikor szent Pál Lystrában meg-kövezéc a' Sidóc, és magát meg-cizmélvén fel kele, hogy az ő kerészitben az ujonnan ítétt Tanítványoc meg-ne űrköznéc, és az Evangeliumi tudománytól el ne szakadnának, ez hivec közönséges szomorú állapotjoknak meg-gondolásával vigasztalja lelkeket azoknac: Sok nyomoruságoc által kell bé 2. Cor. 14. menni Istennec országában. Mint ha mondaná: Nem kell 23. egy kegyes Istentől embernek is abban meg-űrközni, hogy oly sokac az Igaznac Gonolizti; mert ez állapot rendeltetett ő nékic útul menyországra: A' mint ellenben a' tágas út, mely viszen a' veszedelmecre, gyakrabban világ szerént szerencsés, mint Abrahám mondja vala a' kinok Luk. 14. 26. közöt kinlódó gazdagnac. B 3. Meg-

Meg ütközik ugyan ebben, nem csak az nye tört világ;
 Ijobi. 21. de még a' Nagy Hivec közzől-is sokan, mint Ijób, David,
 7. 8. 9. &c. Jeremias, s' többec. David azt mondja a' 73-dik Soltrárban:
 Jer. 12. 1. 2. *Meg hanyarlostana az én lábam, és kicsiny hja hogy el-nem-
 Psal. 73. 2. szamodtanac. Mikor irigykednem a' kevélyekre, és a' gonoszok-
 3. &c. nac jó szerencséseket látnám. Mert nincsenec a' halálnac kötele-
 ben, és az ő ereje állandó. Az embereknek nyomorúságokban
 nincsen részec, és az emberekkel együtt nem nyomorgattatnac.*

Ime e' gonosz emberc mely nagy szerencsében nevelic ereje-
 ket e' világon. Annakokáért én hijában tartottam tisztán az én
 szívemet, és hijában mostam ártatlanságban az én kezeimet.
 Mert minden-nap nyomorgattattam, és minden reggel ostromot-
 som. Híszem nagy ütközet ez! Hogy nem ütköznének
 tehát az Istentelenec, kik mindeneket csak a' magoc vilá-
 gi hasznokból mérséklenc; a' kik úgy szólnac mint a' go-

Malach. 3. nosz Sidók Malachiáfnál: *Hijában Istent tisztelni, mi nyere-
 14. 15. ség benne, mikoron az ő törvényét meg őrizendjuc, és alázatos-
 san viseljuc magunkat a' Seregeknec Ura előtt? sőt inkább boldo-
 goknac mondjuc a' kevélyeket, nevednek a' kik hamiságot cse-
 lekepszenc, és a' kik kísértic az Istent, meg szabadólnac.*

Felelet. A' Hitetlenec boldogságáról (hogy ezen-
 kezdem) kikhez most nem sok közöm, csak azt mon-
 dom, a' mit Abrahám felelt vala a' Gazdagnac. Emlekez-
 He. 16. *szél rejá hogy te a' te javaidat el vőtted a' te életedben, Lazár-is
 17. 25. az ő nyavalyáit &c.* Melyhez képest, keresztiül, vizsgál esik
 az ő részéről az én leczkém, így: *Soc szerencséji a' Hamis-
 nac; de végtére az örök kínokra veti őtet Istent.* A' Hivének
 részéről ezek a' többi közöt a' terhes okok, melyekért
 Istent őket e' világon annyi sok nyomorúságoc alatt tartya.

Okai. 1. Istent részéről, mert *Először, sok az ő szent Felség-
 szerelme hozzájoc s' rajtoc.* Az atyai szerelme pedig azt
 kíván-

kívánja, hogy ottan ottan dorgálás s' veszfűző eséc a' sze-
 relmetes fián. *A' kit szeret a' Jehova, meg-dorgálja, miképpen Prov. 3. 2.
 az atyais a' fiát, a' kinek javát akarja, azt mondja a' Peldabe-
 tizedekben Salamon. Gyűlölség nec, sőt fatyuságnac jele,
 ha nincsa dorgálás, a' veszfűző, a' mint ezeket-is mind a'
 kettőt a' szent Lelec állattya; az első a' meg-nevezett
 könyben; a' másikat a' Sidókhoz irt Levélben. A' ki ugy-
 mond, meg-tartoztatja az ő veszfűzőjét, gyűlöli az ő fiát; a' ki
 pedig szereti azt, idején bölcseségre tanítja; tudniillik a'
 veszfűzős, dorgálás által e' szerént a' fi-ús, a' ki szereti a' dor-
 gálást, szereti a' tudományt; a' ki pedig gyűlöli a' fenytéket, ok-
 zalan botor. Prov. 13. 24. & 11. v. 12. A' ki dorgálás nélkül
 vagyon, bizonyára fastyu az. Hebr. 12. 8. Ezekből már, szük-
 ségesképpen következik, hogy ha a' hiveken forgó dorgá-
 láoc, az az, keresztec és próbác Istent Atyai szerelménc
 jelei s' bizonsági; ennekokáért; a' sok proba keresztec sok és
 bőséges szerelménc jele és bizonsága. Tudjuk is jól
 hogy Istennec a' mentül nagyobb s' kedvezőbb szerelme-
 tésim forgottac eleitül fogva legtöbb keresztec próbác,
 mint a' szent Patriarchác, Ijób, David, Pál s' többeknek
 példájoc meg mutatják.*

Másodice oka ennécc ugyan Istent részéről, mert sok az ő
 kegyelme az Igaz Hivekben. A' sok kegyelem sok gya-
 korlódást kíván, hogy mint a' veszteg heverő jó eszköz-
 kézség ec rotdában ne esenec, izú, moly, s' egyéb veszfű-
 beléje ne esék: ha e'ett-is ki tisztuljanac belőlle. Ez a'
 gyakorlódás pedig, nem csak a' vélecc élésben kereske-
 désben áll, hanem a' mi vesztegünkhez képest, az ezekre
 való gyakorlódásokban-is, mely kíváltk éppen az
 dorgálóc által szokor lenni, mint hogy egyéb ritkán fog-
 chezképest a' sok kegyelem mellé sok a' félc őszton sok
 kíván-

ráspolyozás, rosdából való csinosgatás, csiszolás, kenés
fenés kívántatic mint a' le-törtt heverő meg rosdálódott-
fegyverekhez. Ezt tapasztalta volt meg magán David soc
keseryes próbái után, erről mondja: *Jómra volt énnekem*
v. 7. 1. *hogy én sanyargattattam, hogy meg-tanulnám a' te parancsolati-*
dai: Ennek felette, arra-is néz a' bölcs Ur Isten, hogy az
ő Igazziban alattomban sok lévő ajándékok kegyelmek
nap fényre jöjenec, és híressec legyenec e' világon. Így
maradt örök emlékezetben az Abraham nagy hitis a' mel-
lett lévő sok szép kegyelmi Istennec; így a' Job *túrése*. Im-
már pedig valamint az szőlő gerezdekből sok nyomással,
tapodással; és erőss fajtólással jó s' facsarodic az édes must;
ennek felette, miképpen a' titkos jó Vitéznec, vitéz volt-
tát a' sok úrközet, harczolás nyilatkoztatja ki: így az Isten
nallunc lévő sok kegyelminec szív vidámitó édes borát a'
sok nyomorúságoknak szoros fajtója facsarja ki belőlünk
s' a' sok lelki harcz mutatja ki, ki minémű jó lelki vitéz köz-
zülünk. Végezetre olly vesztettek is vagyunc mi, hogy a'
sok kegyelemmel nagy hamar el-hiszfűz magunkat: gya-
kor csapkodás kívántatic azért, a' Sáránnac Angyala, s'
2. Cor. 12. v. 7. &c. több sok nyomorúságoc által, mint szent Pálnac.

2. Oka a' Hiveknec részekről, mert sok az ő bűnőc; sok-
nac kell tehát a' veszfűzőzésnek is lenni. Ennek felette
minden bűn egy egy mérges ital, noha az a' bűnősnec méz-
nec teccic, mint a' Juhnac az seppedékekből nevedett
ama tekintettel ékes kővér fű, a' melyről a' halálos mértelt
fel-szija: az Urnac dorgálási pedig, az nehéz keresztec és
próbác, erőss terjéc, méreg ellen való fő orvosság. Ha a-
zért a' Bűnős magát meg nem oja, és gyakran el-mégyen
a' vétkeknek méteyére, s' sokat szij-fel abban; nem lehet
külömben, hanem ő szent Felségénec az méreg űző or-
vosság.

vefűzőzéshez ha keservefű is az a' veszfűzőhöz gyakran hoz-
zá kell nyulni, és sokat s' sokszor kell bé a' betegnec adni
abban. Am kiáltozzon az, ám nyughatatlanokdjéc, han-
kódjéc a' nyomorúságoc tűzében; hiszem sokkal jobb ő
néki itt izzadozni, hogy nem mint a' pokol tűzében jaj-
gatni: könnyebb e' világon az egy szempillantásig tartó ko-
holódást tūrni, hogy nem a' következendőben őrdöckön.
2 Cor. 4. 17. őrdöcké kinlódni: job a' Bűnősnec minden bűnét el-vefű-
teni, hogy nem mint Istennec egy kisebbic fiát leányát.

Ugyan a' Hiveknec részekről való oka ez is az Igaz sok
Gonoszfűzinac, hogy e' világnac s' testnec szemfényvesztő
kivánsági, ábrázatja és eg' eb maga kellefűc mellyeckel mūt
meg meg annyi szulákockal az Isten Hiveihez ragaszkodot,
bojtorkodot, az odafel valóktól. a' mennyiektől s' a' lel-
kiektől el-vonsza őket ide alá a' földiekre, s' ugy magához
szorítja, csatolja hogy őrdöcké valókra csak el ritkán emel-
hetic fejeket. Ezek a' szulákoc mondó igen sokac. Sok vag-
dalás, metélés, gyomlálás, szaggatás kívántatic azért, míg
ennyi kőrdőzésekéből fel-oldoztathatnac, s' ki-feselhennec.
A' nyilván látni való dolog, hogy még magoc az Istéfélok is
csak mi kevéssé bántódásokra, főt ha ugyan alkalmassént
nyomja is a' nyomorúság nyakokat, nem könnyen unjác
meg e' világot, s' idegenednec el tőlle, a' fűfűt a' melegsége-
ért el tūrjuk. Azért a' bölcs Isten a' keresztekert, próbákat
rajtoc meg-sokasítja, mind addig míg meg-keferedic éle-
tec s' magokat is meg-unjác. Ah mely mélyen gyűkerezet
tővis e' rosz világ szerelme az emberi szívben! Iok ást vé-
fűt szűkséges addig tenni, míg azt ki téphetni szaggathatni
belőlle: s' még pedig csak egy kis gyűkérel is ottan ki-
ujul, nő, ha szüntelenül ki nem tépic, hánnyac azt! Az
Israel fiai, mind el tūrtéc volna Egyiptusban amiaz első

18.

Igazak forsa.

nyomorgatófokat; noha hova lehetne szörnyebbec, mint hogy tanácsot tartottac ellenec miképpen szakaszfak magvokat: a' Bábackal egész minden férfi magzatyikat az szülés közben meg akarjác vala fojtani: az után vizben is hanyác s' oda fulasztatác azokat. Az egyéb fok taczczoltatást is, cár gyúrást, pallérocc korbácsolást, egy elöben mind el nyelic vala, annyira a' hoz a' földhöz ragadott vala a' lelke; de hogy olztán felette igé meg fokasula a' réglá szám.

Exod. 3. 9. a' pelyva keresés, az oltor, tömlőcz rajtoc, ugy kezdéc ott lakafokat meg-unni, és Isten eleiben *stárú kiáltások* felbo-
esátani, a' szabadításért, és az ígéretnec földére bé vitelért.

3. Oka, az Ördög és a' Világ részéből; mert fok az ő gyűlölséggé, kegyetlenséggé, s' inceselkedéccé, a' Hivec ellen. Az Ördög mint ama' fene szavó rivó oroszlan ugy kerengi őket, keresvén kit nyelhesen bé közzé álló. Mester ez igen a' foke ezer praktikáknac kigondolásiban; a' mellyért az Isten lelke az ő inceselkedést mesterségeknek nevezi. A' Görög szó *μεθοδία*; mely tulajdonul annyit tesz, mint valakinek útban a' lesből meg-ütése, rá rohanas a' honnan ravalzúl, csalárdul való cselekedet, forralást, inceselkedést jegyez. Mely előnkben adja, hogy mind igen fok az Ördög gyűlölsége, dühösége ellenűnc, mert mesterséggé, nem mesterség: s' mind penig igen mélységes ravalzsággal való, mert *μεθοδία* így e' világ gyűlölsége is nagy és fok igen. Ha e' világból való voltatoc volna, e' világ a' mi övé szeretné azt; de mivel hogy nem e' világból való vattoc, hanem en választottalak tiktet e' világ közzől, annakokáért gyűlöl tiktet e' világ. Mely mind kettő, ha mikor hozzánc nem férne-is, a' hitetlen Dalilá! a' magunc teste, az árul-el s' ad ki, ez utánunc lefeskédő kegyetlen Philisteusoknak: kik minden veszélyt szorongatást, faggatást tesznec rajtunc. Az igaz Hivec, mint-

Igazak forsa.

19.

Minta a' halac (kik ugyan azok is Istennec, mint Idvezé-
tőnc monda Péternec: *ez után élő embereket fogsz*) halá- Luc. 5. 11.
szálsal fogatnac meg. Minta a' halátszaskor azért, a' fok Var-
jac, Hollóc elszoktác a' partokat s' lapályokat lepni, lefvén
mint kabdoshasác s' faldokolhasác a' halakat: Ennec fe-
lette mint az Abrahám áldozatjánac husát, a' madarac an-
nyira estéc mind nap estig, hogy alig győzte azokat el ker-
getni s' üzni arról: Igy dongnac minket a' lelkilegyec, a'
ragadozo Hárpiác, az Ördög és e' világ. Hogy ne valná-
nac tehát illy fok nehéz terhes okokra nézve Sokas az igaz-
nac Gonoszszí?

Hafznac a' Tanuságnac. Előszór, közönséges Hafzna, Hafzna.
Czáfolás. Meg-csáfolja e' Tanuság, e' Világ itéletit: E' Vi-
lág midőn lártja az Istenféloknek fok ezer tzerencsétlen-
ségeket, a' rajtoc forgó fok keserves próbákat, azt véli hogy
nincsenec vesztettebb emberec e' földön. azoknál, és
csak hafzontalan főt káros az kegyes élet e' világon, mint
Malachiás szavokat bé-hozá. A' David Gonosz akaróji azt
mondta e' felőlle, hogy el-hatta Isten, az ő átkaszállot rejá, Psal. 41. v.
le-eset nem kél fel többé. A' mikor Absolon, a' fia kergeti vala
penig, azt jelenti hogy így szollottac: Sokan mondjác ugy-
mond az én lelkem felől, nincs ő neki szabadulása a' Jehovától. Psal. 3. 2.
Meg-ütköztec e' köben még a' Ijob Baráti is, noha deréc
tudós s' kegyes embereknek láttatnac-vala lenni. Még az
Isten szíveszerént-való Propheta király-is a' David, csak nem
így szollott a' mind fellyebb meg értőc. Meg emlekezzéc
azért minden, te leg-főképpen Világtalan Világ, e' Tanu-
ságról, és annac Okairól!

Misodszór, Kiváltképpen való Hafznainkra-is szolgál e'
Tanuság.

1. Jó cleve-való Meg-intés ez, hogy ha illy fok Gonosz-
C 2 12 az

szi az Igaznac, harezhoz készüjön tehát minden Igaz, minden Istenfélő ember. Nem kezdődött még el? vagy nem veszed elszedben, e' világ édesgetése és szereteti miat; miként Izrael Egyiptusban sok ideig, mint meg értőc fellyeb; vagy kedvez Isten gyengeségednec, várván míg készülsz; vagy pedig talám nem kezdted még keresztyén-né lenni, mint Agoston szól. Melyhez képest, én a' tanács főt nem én hanem az Apostol. 2 Cor. 13.v. 5: *Késéres meg magadat, ha vagy vagy nem hitben: próbáld meg (iggy kétszer is hagya) magadat: avagy nem csiméredé magadat hogy a' Jesus Christus te benned vagy? hanem ha meg-vettett vagy. Ha pedig készülni kívánsz, a'hol arra is az Apostolnál a' tanács: ol-*

Eph. 6. 13. *tözd-fel Istennek minden fegyverét... az igaz mondást, az igazságnac minden fegyverét, a' békeség Evangeliumánac sárnyát, a' hitnec paísiát, az idveségnec sífakját, a' lelki fegyvert, minden kéreísel és könyörgéssel: hogy meg-álhass' veszedelmes időben.*

2. Amaz Isten bántó, s' kegyelség mocskoló fok féle kápolódások nyelteti el ez tanuság az igaz Hiveckel. Nem kevés, egyébként istenes emberek, ha kivált képpen. fok és nehéz nyomorúságoknak s' egy mást tolyó nyafal. 4. 2. 8. valáknac hánykodó tengerére, vettetnec Dáviddal, oh menyí bolond szokat facsar ki a' fojtogató keferűség belőlőc! *lám nem volt Istennek büntősebb Fia leánya nálamnál! el-vetett talám őszent Felsége! nem kellet már neki! oh holtam*

Job. 3. *volna meg az anyám méhében! mint Job és Jeremias átkozódta-*
2. 3. 8c. *nac. Ha mikor ez késértetben forgunc, jusson eszünkben*
Jer. 20. 14. *ez szép Tanuság!*

3. Egy néhány rendbéli Vigasztalásoc vagyott itt a' hiyeknec. *Először*, hogy a' fok Gonofzoc, próbác, keferűséggc e' világon az Igazforlá; és e' képpen Isten szerelménec jegyci. *Másodszor*, hogy fokac lévén a' bűnőc bennec, azok tiszté-

isztéttatnak ki a' sok keresztyen viselésécc által. *Harmadszor*, hogy a' fokkegyelmec gyakoroltatnac a' kegyes emberekben, hogy rosdában ne essenec azok; vagy ha belé-essenec, tisztogattassanac, csinoséttassanac. Ennec felele, hogy ugyan azoc, rejtekből nap fényre hozattassanac, s' fénylenec az Ecclesiában: hogy azockal egy-is közüllőc ne kevékedgyéc, a' ki kezdte volt is, szarva le-nyomuljon, és alázatóságban járjon. Végezetre, a' mi a' deréc dolgot illeti hogy mind azokból ki szabadítja az Igaz a' Jehova, a' mint az keferő hirtétel után a' Dávid rekesztékje tartya: *Sok gonofszoci az Igaznac, de mind azokból ki szabadítja őket a' Jehova.*

Igy végezém el Isten kegyelméből Tanérfomat. Szintén most emlérem az igéket, mellyekből tanérec. Mellyec felett meg-értőc. 1. micsoda Igazról szóljon itt, az Urnac lelke; s' holott minden Igazakról Hivekről mondja ezt, mi az oka hogy így csak egyes számban ejti a' szót: *Igaznac*; nem Igazaknac? 2. Micsoda Gonofzoc ezek? 3. Miért sokak? Tanuságunc ilyen jöve ki: *Nem hogy az Istennek Szerelmest is ki fogattatnac volna, a' teméntelen sok lelki resti bántódásoc vagy próbác alol e' világon; de inkább ha kik, ok terheltetnec leg bővebben ezekkel.* Ezt meg-erősítvén, rendel elő szám-lálám az Igaz fok Gonofzoczinac *Okait*, tudnia illic, miért sokak azok: Leg elsőben is, Isten részéről; Másodszor, az Igaznac részéről, Harmadszor, az őrdög és e' hitetlen világ részéről. Illyen rendel: 1. Mert fok az igazakon, az Isten szerelme. 2. Sok bennec az ő kegyelmec. 3. Sok az ő bűnőc fogatkozásoc. 4. Sok az őrdög s' e' Világ dühösége, és incselkedése utánnc. Mind ezekből a' mi lelki Hasznunkra, 1. *Czáfolás.* 2. *Eleve-való Meg-intés.* 3. *Enyhítés,* és 4. *Négy rendbéli gyönyörűséges szép Vigasztalás jöve ki.*

Nem érhetéc a' deréc mézzére a' szép Leczkénec, a' mint el-olvasám: *de mind azokból meg-szabadítja őket a' Jehova;* de el-érte ez előttűnc szomoru zséjlyében fekvő. Christuf-ban ki-mult néhai Tekintetes és Nagyságos L O N Y A I S U S A N N A Afzszonyom, Tekéntetes és Nagyságos B O C S K A I I S T V A N Uram, szerelmes Házas-társá-nem elmebéli Tanúsággal csak; hanem világos meg-kostolással, tapasztalással: mely elő *Commentarius* Magyarázat-is ez szent *Textus*-a. Es mivel ez minden szín méznél edesb-gyönyörűséges vizeket, senki elebb s' külömben nem kof-tolhatja, hanem a' ki először amaz elől lévő keferű *Maráb* vizet bővönn itta, mint hogy ugy rendelte Isten: Ez Ur-ban el-alutt Afzszonyunknak-is, az igaz ítéletű Isten, bő-vön jutatot volt ez keferű italban. Kit még jo eleve gyer-mek korában, (a' mint születésétől fogva jól tudom-) a' nyomoruságoknak, s' keresz-t-víseléseknek fanyaru vez-szeje alá fogot; s' az ultától fogva o sztán ritkán hagyott-probálás nélkül, egész az ideig, hogy az ő mennyei édes Attya, Lelkét kezéhez vőtte: a' mikor o sztán, *sok* gonosz-szi után, az ő rök nyugodalomban iktatta-bé: s' most már ott ő röl, s' vigad vég nélkül, a' dicső szent Angyaloknak, s' idvezült Lelkeknek, és azok között Méltóságos szerelmes édes Attyának, Anyának s' több keresztyén Elcinec, Ro-konságának boldog seregében.

G E N E A L O G I A.

Már a' szokás szerént a' *Genealogiát* számlálom elő, s' abban végezem. Nem lézecz hozsizu beszédű, a' mint hogy nem-is szűkséges, holott nem igen régen csak nem egy mást ott ő rő szomoru alkalmatosságokkal, leg elsőben az Urban-boldo-

boldogult idésbic Nagy Afzszonynac néhai Nemzetes B á-thori K a t a Afzszonyomnac, 1 6 4 1-dikben. 2. Maji, Vásáros Naménban; az után csak négy esztendővel Tekéntetes és Nagyságos Varkocs Margith Afzszonyomnac néhai Tekéntetes és Nagyságos Lonyai Sigmond Uram szerelmes első feleségének 1645-dikben 30. Mai Aranyas-Medgyesén; és ezek után ez Familiának nem kicsiny meg homályosodá-fára, a' boldog emlékezetű, cízes, ckoós, Hazája nagy hasz-nára, s' dicséretire születetett Tekintetes és Nagyságos L O N Y A I S I G M O N D Uramnac nekem kiváltkép-pen való s' Atyám helyett becsülendő kedves Patronu-somnac 1652-dikben, 14. Septembris ugyan Aranyas-Med-gyefi Házánál celebrált s' lőtt pompás temetések felett, a' Lonyai, Varkucs, Báthori és több Nemzetiségeknek s' Fa-miliának (mellyec ez előttűnc fekvő Afzszonyunkban, concurrálrac) Historiájokat és Rendeket, a' mint *Original* Levelekből ki-fzedegettettenec, bő beszéddel, elő-izám-láltam. Mellyeket-is, az ackori alkalmatosságokkal tété-tett Prædicatioimmal együtt, ha még Isten ez igen el-ron-gyolodott s' alig akadott életemet tovább nyujtani, méltot-tatarc, s' rá segéll, szándékomban volna, hogy szem elci-ben ki-adnéc.

Atyai ágról-való *Genealogiája* ez mi boldog emlékezetű Afzszonyunknac, a' menyére én tudom s' értem, ez, mel-lyet az nagy gondviseletlenség miat nem-is viherni igen fel: Szerelmes édes Attya volt az elébb említett Tekéntetes és Nagyságos Lonyai Sigmond, utólban meg-holt Csá-fzár Urunc ő Felsége belső fő Tanácsa, és Bereg-Várme-gyének Fő-Ilpánja, ki halála előtt nem sok esztendőckel, Palatinuságra-is candidáltatott volt. Ennec Attya, amaz híres neves, nagy Törvény tudó Lonyai István. Ez Fami-liában

Nabam voltac több nagy emlekezető Urak-is, mint Lónyai Farkas, s' többec.

Ezen boldog emlekezető Lonyai Sigmondnac édes Anyja, ugy mint ez Afzszonyunknac Szép-anya, volt a' jó hírrel nével tündöklő *Báthori Kata* Afzszony, nekem édes Anyám gyanánt lévő Patronám. A' Bathori Nemzetnec, menyire végére mehetni, Genealogia, *continua serie* ez: Volt el igen régen egy *Báthori Bereczk, András* nac fia; kinec fia, *János, Lukács és Peter*, mely *Petertől* származtak, az Ecsedi vagy *Nyíri Bathoriac*. *János* nac volt fia. *László*; *Lászlónac Szaniszló*, kiről *Szanitzló* fiaknac neveztetec a *Bathoriac*. Ennec *Miklós és János* voltac fia; *Miklósról* származott a' *Somlyai Bathoriág*. *János* nac fia volt *Peter*; *Peter* nec *Elek*, előbb említett *Bathori Katánac* édes attya. Ugyan ezen *Bathori Kata* Afzszonyomnac, anyai Nemzetsége volt a' régi és becsülletes *Jakesi Familia*, kiről én most nem szólhatok. Volt édes Anyja ez előtt tunc halva fekvő Afzszonyunknac, a' Boldog emlekezető *Varkocs Margith*, kinec Attya a' néhai Tekéntetes és Nagyságos *Varkocs György*; annac Attya, Tekéntetes és Nagyságos *Varkocs Miklós*; annac *Varkocs Tamás*, ki a' Nagy Prinyi *Peter* nec idejében jött volt bé Silefiából ez Országban, és ennec *Egri Fő Kapitánja* volt; az után *Frater György* kinecstartó és *Erdélyi Gubernator* idejében, *Varadi Fő Kapitány*, és *Isabella* idejében is azon Tisztben, s' egyszer s' mind *Bihar-Vármegyé* nec fő *Ispanságában* is szolgált az Országnac. Anyja Méltóságos néhai *Varkucs Margith* nac, volt az Tekéntetes és Nagyságos *Bedegi Nyári Barbála*, néhai Tekéntetes és Nagyságos *Nyári Pálnac* utólbí *Egri Fő Kapitán* nac *Leánya*. Kiről is az idő többet szólnom nem enged.

Thol

Ihol menyí fok nagy híré névü méltóságos, fényes Nemzetségekből, ugy mint *Báthoriból, Varkocsból, Jakesiből, Nyáriból, Telegdiből, Törökből* vött volt eredtet, ez *Christusban* elnyugott Afzszony! ugy annyira, hogy ha valakire ez mi Nemzetünkben, Nemzettségért és a' béli régi híres neves tekintettségért s' fényességért, a' Halál előtt valaha személy-válogatás lehetet volna; itt valóban talált volna a' mire nézhetet volna; de vak a' halál, nincs szem; szíve fincs, hog' megindúlhatna liánakodásra.

Adattatott volt házasságra Isten törvénye szerént, Tekéntetes és Nagyságos *Bocskai István* Uramnac, tizen három vagy tizennégy esztendő korában: éltenecc ő Nagyságoc együt nagy egyességben és szeretetben tizenkilenc esztendeig, s' egy néhány holnapig; (a' tegnapi nap éppen húsz esztendeje múlt) Mely időt is leg nagyobb részént, az igaz és bölcs ítélő Isten nec tanácsából, sok keserves nyavalyákkal és nyomorúságokkal töltöt. Elvégtére osztán, halálos betegségben elvén, és igen megnehezédvén, nagy békeséges maga túrtetési, édes mennyei Attyához való sürü fuhászkodási s' könyörgési közben, fok nyomorúsággal faggatott testé nec romlandó sátorát, szerelmes édes Férjé nec, s' Méltóságos kedves Testvér. Öcséinec holtig-való keserűségekre, le tőtte ez jelen lévő 1656. dik Esztendő nec Pünköszt Holnapjában, annac 10. dik napján; Eletté nec 34. dik Esztendejében: lelket a' *lekeo Attyánac*, a' ki adta volt azt, csendefsen és vigan megad. Heb. 12. g. ván, hívart és meg hidegedett Tetemét peng Szerelmes édes Férjé nec kezeire bizván, tisztességes el-takarás. nac okáért, jövendő boldog fel-tamadás nac reménsege alatt. Melyben minket is velle edgyüt, a' mi kegyelmes Istenünk részeseccsen! Amen!

F E G E.

Az Authornac jelen nem lehetése miatt esett dere-

kalab fogyatkozásoc s vétkek a Nyomtatásban.

Előljáro Beszéd.

Pag. 1. l. 8. leg. nagy csudávo!

2. l. 9. leg. önkéjeken

6. l. 11. leg. az ütközetig

Serva Domine.

Az Titulusban p. 5. leg. s Oktatási

Eötödik Jaj.

P. 3. l. 19. leg. ugyan szokásban mene

4. l. 15. leg. volnánac

23. l. ult. leg. méltoknac

25. l. 26. leg. Manasses idétt

A többi a, oitelerő Olvasómagától is meg-jobbéharja.

29. l. 26. leg. Bé-nyelték

33. l. 26. leg. következtését

34. l. 21. l. A jó tanácsos (maradt)

41. l. 19. leg. s minden azokról ránk

42. l. 30. leg. s meg-fenyétfec által

Igazak Sorfa.

Pag. 3. l. 21. leg. családtság

6. l. 18. leg. 2. erre

16. l. 8. l. alattomban lévőfok

22. lin. 8. leg. valófagos meg-ko-

24. l. 10. leg. Leukus. (folással)

